

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Ndt/32/2018
Identifikačné číslo spisu: 2114011275
Dátum vydania rozhodnutia: 16. októbra 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2114011275.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Patrika Príbelského, PhD., v trestnej veci proti odsúdenému X. Q. v konaní o osvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 16. októbra 2018 v Bratislave, o návrhu odsúdeného X. Q. na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por., takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec odsúdeného X. Q., vedená na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 30PP/94/2014 sa tomuto súdu n e o d n í m a .

O d ô v o d n e n i e

Na Okresnom súde Trnava (ďalej tiež „okresný súd“) pod sp. zn. 30PP/94/2014 prebieha konanie o osvedčení sa odsúdeného X. Q. (ďalej tiež „odsúdený“) v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený písomným podaním doručeným dňa 17. júla 2018 podal návrh na odňatie jeho veci Okresnému súde Trnava dôvodiac, že sudcovia okresného súdu majú mať medzi sebou neštandardné, kolegiálne vzťahy a sú podľa názoru odsúdeného „rodinne prepojený s Okresnou prokuratúrou v Trnave“. Taktiež sa prostredníctvom listu od svojej netere odsúdený dozvedel, že predseda Okresného súdu Trnava mal požiadať zákonného sudcu Mgr. Michala Polláka, konajúceho a rozhodujúceho v jeho veci, aby rozhodol nezákonne a v neprospech odsúdeného a tak sa mal odsúdenému pomstiť za jeho vulgárne správanie voči predsedovi okresného súdu. Preto odsúdený navrhol, aby bola jeho trestná vec vedená na Okresnom súde Trnava prikázaná Okresnému súde Bratislava. Okresný súd Trnava predložil návrh odsúdeného Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, ako najbližšie spoločne nadriadenému súdu (§ 23 ods. 1 Tr. por.), spolu s vyjadreniami sudcov Okresného súdu Trnava, z ktorých vyplýva, že sa subjektívne necítia byť zaujatí pre svoj pomer k príslušnej trestnej veci, ani k osobe odsúdeného, ktorého bližšie nepoznajú. Zákonný sudca okresného súdu Mgr. Michal Pollák uviedol, že skutočnosti uvedené odsúdeným nie sú pravdivé, nikdy sa s neterou odsúdeného nestretol a s ňou nekomunikoval a rovnako ani nekomunikoval o predmete konania s predsedom Okresného súdu Trnava, tak ako uvádza vo svojom návrhu odsúdený. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej „najvyšší súd alebo nadriadený súd“) ako súd príslušný podľa § 23 ods. 1 Tr. por. preskúmal návrh odsúdeného na odňatie a prikázanie veci, ako aj predložený spisový materiál a dospel k záveru, že niet dôležitého dôvodu na odňatie trestnej veci vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 30PP/94/2014. Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec

príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený. Úvodom najvyšší súd vo všeobecnej rovine pripomína, že odňatie veci príslušnému súdu a jej prikázanie inému (inak miestne nepríslušnému) súdu je opatrením výnimočným, pretože predstavuje prielom do Ústavou Slovenskej republiky garantovaného práva, že nikto nemôže byť odňatý jeho zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Hoci zákon vo vyššie citovanom ustanovení bližšie nevymedzuje dôležité dôvody odôvodňujúce delegáciu veci, pri ich posúdení, aj so zreteľom na vyššie uvedený ústavný princíp zákonného sudcu, je nutné vychádzať z toho, či u miestne príslušného súdu možno zabezpečiť dodržanie základných zásad trestného konania a vylúčiť akékoľvek opodstatnené pochybnosti o nestrannosti súdu. Jedným z prípustných dôležitých dôvodov v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. odôvodňujúcich odňatie veci je i prípad vylúčenia všetkých sudcov príslušného súdu z rozhodovania (R 101/2000). Preto nadriadený súd s ohľadom na odsúdeným vznesenú generálnu námietku zaujatosti musel v posudzovanej veci vyriešiť ako základnú otázku, či z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci odsúdeného X. Q., sú alebo nie sú z rozhodovania vylúčení všetci sudcovia okresného súdu. Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený (okrem iných) sudca, u ktorého možno mať pochybnosti o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci, alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencovi alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní. Treba zároveň zdôrazniť, že i keď zákon nespája vylúčenie sudcov z pojednania a rozhodovania veci iba so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale dôvodom takéhoto rozhodnutia je čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti, nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu predstavuje výnimku z už zmieneného ústavného princípu, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi. Inak povedané, sudcu možno vylúčiť z pojednania a rozhodovania pridelenej veci, len výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo, resp. vzbudzujú dôvodné pochybnosti, že jeho rozhodnutie tieto požiadavky spĺňať nebude. Zároveň judikatúra dovolacieho súdu (pozri napr. R 9/2011 I a II) vyžaduje, aby existencia vzťahu odôvodňujúceho vylúčenie orgánu činného v trestnom konaní, bola aj preukázaná. Pri posudzovaní (ne)zaujatosti sudcu sa pritom uplatňuje jednak subjektívny prístup, ktorý vychádza z osobného presvedčenia konkrétneho sudcu, ktorého osobná nezaujatosť (nestrannosť) sa predpokladá až dovtedy, kým sa nepreukáže opak, a jednak prístup objektívny, ktorý vyplýva z požiadavky, aby spravodlivosť bola nielen vykonávaná, ale musí sa i zdať, že je vykonávaná, a ktorého cieľom je preveriť, či existujú nejaké overiteľné skutočnosti spôsobilé vzbudiť pochybnosti o nezaujatosti sudcu. Vychádzajúc z vyššie uvedených všeobecných východísk je pre rozhodnutie v predloženej veci rozhodujúce, že z vyjadrení sudcov okresného súdu vyplýva, že sa subjektívne necítia byť vo veci zaujatí, odsúdeného bližšie nepoznajú a ani nemajú žiadny pomer k jeho trestnej veci. Pričom zároveň niet ani žiadneho objektívneho dôkazu o opaku. Odsúdený na preukázanie svojich tvrdení uvedených v jeho návrhu na odňatie a prikázanie veci, neoznačil a nepredložil žiadne dôkazy. Jeho tvrdenia o „údajnej pomste“ zo strany predsedu okresného súdu, boli jednoznačne popreté a odmietnuté ako nepravdivé zo strany dotknutého zákonného sudcu Mgr. Michala Polláka a za nepodložené ich vyhodnotil aj nadriadený súd. K tvrdeniam odsúdeného, že sudcovia Okresného súdu Trnava majú mať medzi sebou (!) nadštandardné kolegiálne vzťahy a rodinné vzťahy voči Okresnej prokuratúre Trnava, tak tieto tvrdenia taktiež, aj vzhľadom na svoju nekonkrétne a nepodložené neodôvodňujú ani vznik pochybnosti o zaujatosti sudcov Okresného súdu Trnava. Už len na okraj nadriadený pripomína, že návrhu na odňatie a prikázanie veci v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por., z dôvodu zaujatosti sudcov vecne a miestne príslušného súdu, by mohol nadriadený súd vyhovieť, ak by bol daný dôvod na vylúčenie všetkých sudcov príslušného súdu. Teda je potrebné preukázať existenciu pomeru odôvodňujúceho vylúčenie z rozhodovania a konania, v prípade všetkých sudcov okresného súdu a nielen niektorých alebo určitej skupiny sudcov (napr. pôsobiacich v trestnom grémiu okresného súdu). Vyššie uvedené dôvody viedli nadriadený súd k záveru, že nie daný dôležitý dôvod pre odňatie a prikázanie veci inému súdu rovnakého druhu a stupňa.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

